

Список використаних джерел

1. Закон України Про забезпечення функціонування української мови як державної (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 21, ст.81)
2. Закон України Про телебачення та радіомовлення (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 10, ст. 43)
3. Закон України Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 26, ст.298)
4. «Дизель шоу» транслюватиметься на підсанкційному російському телеканалі. Фокус. URL: <https://focus.ua/uk/ukraine/472664-dizel-shou-budetvyhodit-na-podsankcionnom-rossiyskom-telekanale-smi> (дата звернення: 19.03.2021)
5. Закон України Про корінні народи України (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2021, № 38, ст.319)

УДК 004.415.2.01:[005.932:658.788.2

Мисака А. В., здобувачка вищої освіти 4
курсу СО Бакалавр,
Ковальська Л. А., д-р іст. наук, професор,
професор кафедри інформаційних систем
управління

ФУНКЦІОНАЛ ЛОГІСТИЧНОГО ДОКУМЕНТА НА ПІДПРИЄМСТВІ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

Жодне підприємство не може функціонувати без документації. У логістичній діяльності важливу роль відіграють не тільки організаційно-розпорядча документація, що функціонує лише всередині фірми, а й всі документи, що будуть відповідати вимогам зарубіжних країн та зорієнтовані назовні. Важко уявити сьогодні життя споживача, або функціонування виробника без якісних логістичних послуг. В її основу покладено принципи своєчасності, що дозволяє реалізувати якісну доставку та транспортування товарів, надання послуг.

Документальний супровід усіх процесів інформаційної комунікації є неодмінною умовою в роботі сучасних підприємств. Будь-який документ потрібно ретельно готувати, реалізовувати та у подальшому вдосконалювати процес його створення. Трактуювання поняття про «логістичний документ» допоможе розкрити сутність цілого напрямку інформаційно-документаційної діяльності в сфері логістики, ознайомитись із реквізитами та прослідити функціонування у підприємстві та за його межами.

У документознавстві логістичний документ можна віднести за змістом до товарно-транспортних документів. Такі документи мають інформацію про

перевізника, вантаж, транспорт, отримувача та вартість послуг. Логістичний документ – це письмовий акт, який визначає характеристику товару та засвідчує домовленість між сторонами угоди.

Перевезення вантажів міжнародного характеру здійснюється на різних видах транспорту, відповідно до нормативних документів. З-поміж нормативних документів варто виділити: Брюссельська конвенція про уніфікацію деяких правил про коносаменті 1924 р. (із змінами і доповненнями від 1968 р.) і Конвенція ООН про морське перевезення вантажів 1978 р. – морський транспорт; Варшавська конвенція міжнародних повітряних перевезень 1929 р. (із змінами 1955 р.) – повітряний транспорт; Бернські міжнародні вантажні конвенції (остання ред. 1985 р.) та Угода про міжнародне залізничне вантажне повідомлення (остання ред. 1998 р.) – залізничний транспорт; Женевська конвенція 1975 р. про договір міжнародної дорожньої перевезення вантажу з застосуванням книжки МДП – автомобільний транспорт [1]. Зрозуміло, що в кожному різновиді логістики є своя специфіка. За умови виконання міжнародних перевезень потрібно оформити такі види документів: генеральна угода – домовленість про довгострокові відносини між країнами; безумовний акцепт оферти – разове перевезення вантажу [1].

Для прикладу можна розглянути специфіку структурного оформлення документа у міжнародних перевезеннях, в яких обов'язково відображаються: об'єкт договору; обов'язки суб'єктів договору; вартість послуг; відповідальність сторін; претензії; норми права; інші доповнення [1].

Логістичні документи можна класифікувати за транспортними характеристиками на авіаційні, залізничні, автомобільні та морські. Тут неодмінною умовою будуть такі документи як авіанакладна – інформація, що підтверджує наявність договору між перевізником та вантажовідправником. Або, залізнична накладна – договір між вантажовідправником та адміністрацією залізниці. Або, автодорожна накладна – письмовий акт, що підтверджує наявність договору між автоперевізником та вантажовідправником [1]. Зрозуміло, що кожна з них має свої особливості у залученні транспорту та забезпечення документного супроводу транспортування товарів та послуг.

В окрему групу різновидів виділяються документи у морській діяльності: коносамент – посвідчення прийняття вантажу для перевезення у морських суднах; чартер – засвідчення наявності договору про разове перевезення вантажу; морська накладна – підтвердження наявності договору перевезення морським шляхом і прийняття вантажу перевізником, який зобов'язаний доставити товар отримувачу. Всі вони мають відмінний функціонал та позначають різновид діяльності. До основних реквізитів логістичних документів можна віднести: найменування сторін; відомості про вантаж; вартість перевезення; місце і дата відвантаження [1].

Відповідно до Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні потрібно оформити разовий договір на перевезення вантажів

автомобільним транспортом, якщо замовник вперше користується послугами логістичного підприємства (рисунок 1).

Додаток 2
до Правил перевезень
вантажів автомобільним
транспортом в Україні

РАЗОВИЙ ДОГОВІР N _____
на перевезення вантажів автомобільним транспортом

(місто, село, селище) _____ " ____ " ____ 20__ р.

надаті - Перевізник, в особі _____ (повне найменування перевізника)
що діє на підставі _____ (посада, призначення, ім'я, по батькові)
з однієї сторони, та _____ (найменування документа, що дає право на укладення договору)
надаті - Замовник, в особі _____ (повне найменування замовника)
що діє на підставі _____ (посада, призначення, ім'я, по батькові)
уклади цей договір про таке: _____ (найменування документа, що дає право на укладення договору)
Перевізник зобов'язується виконати для Замовника перевезення _____
а Замовник зобов'язується сплатити Перевізнику за перевезення обумовлену платню. _____ (найменування вантажу, маса брутто, кількість місць, рід ушкодження)
Дата і години подачі автотранспорту: _____
Адреса вантаження (подачі): _____
Адреса розвантаження (закінчення роботи): _____
Відстань перевезення: _____
Використання автотранспорту з оплатою за авт.-годину у загальній кількості _____
автомобільногоднини.
Додаткові умови: _____
Порядок, форма і строки оплати: _____
Юридичні адреси сторін:
Перевізник: _____
телефон _____ факс _____ e-mail _____
Розрахунковий рахунок N _____ у _____
Замовник: _____
телефон _____ факс _____ e-mail _____
Розрахунковий рахунок N _____ у _____
Перевізник: _____ Замовник: _____
(підпис/електронний підпис) (підпис/електронний підпис)

Рисунок 1 – разовий договір на перевезення вантажів автомобільним транспортом [3]

Для отримання транспортного супроводу клієнт звертається за послугами логістичної компанії, менеджер фірми заповнює заяву. Заява замовлення – інформація про об'єкт замовлення та замовника. До заяви входять такі реквізити: назва виду документу; порядковий номер; назва і адреса покупця; відповідальність за замовлення; назва і адреса постачальника; термін постачання і кількість товару; опис товару; адреса постачання; вартість; банківські реквізити [2].

Отже, логістичний документ відіграє велику роль у функціонуванні підприємства та за межами країни. В Україні та закордоном простежуються різні типи документів. Документація, яка функціонує у інших країнах світу, затверджена різними відповідними конвенціями, а в Україні відповідно до норм чинного законодавства.

Також варто зазначити, що види і функціонал логістичної документації залежать від напрямку діяльності вантажоперевезень. Це можуть бути морські, залізничні та автомобільні перевезення. Незмінним є той факт, що будь-який логістичний документ є унікальним і кожен має свою специфіку оформлення реквізитів.

Список використаних джерел

1. Організація процесів та систем транспортних перевезень: конспект лекцій / уклад. А. С. Глазкова. Харків: ХНУ, 2018. с. 53-58 URL: <http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/23fe55f60eefabd7d4de68e58265b7ba.pdf> (дата звернення 09.11.2022)
2. Марченко В. М., Шутюк В. В. Логістика: підруч. 2-ге вид., доповн. Київ: НУХТ, 2022. с. 194 URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/handle/123456789/38000> (дата звернення 09.11.2022)
3. Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні: наказ Міністерство транспорту України від 14.10.1997 № 363. Дата оновлення: 12.07.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0128-98#Text> (дата звернення 09.11.2022)

УДК: 004:002]:331.3(043.2)

Никончук С. В., магістр,
Анісімова О. М., д.е.н., професор,
завідувач кафедри інформаційних систем
управління

ВИКОРИСТАННЯ ДОКУМЕНТУВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ВТРАТ ТА ОПТИМІЗАЦІЇ РОБОЧОГО ЧАСУ

Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

Фотографія робочого часу - вид спостереження, при якому вимірюють усі без винятку витрати часу, здійснювані виконавцем (виконавцями) за визначений період роботи (наприклад, за зміну або її частину). Вона проводиться головним чином для виявлення втрат робочого часу, установлення причин, що викликають ці втрати, і розробки необхідних організаційно-технічних заходів щодо їхнього усунення [4].

Застосовується фотографія робочого часу і для розробки нормативів підготовчо-заключного часу, часу обслуговування робочого місця, перерв на відпочинок і особисті потреби, а також визначення оперативного часу на різні роботи в одиничному і дрібносерійному виробництві

Ефективне використання робочого часу є результатом раціонального режиму робочого часу і відпочинку, вміння визначити пріоритетні завдання, налагодженої системи комунікативних зв'язків. Ставлення до робочого часу і працівників, і роботодавця повинні виражатись через пунктуальність, роботу на результат, трудову віддачу. Підвищити ефективність використання робочого часу на підприємстві можна за допомогою таких важелів, як взаємні обов'язки сторін, система матеріального стимулювання, умови праці.

Важливим критерієм у досягненні ефективності використання фотографії робочого часу є правильне створення цієї фотографії. Це спосіб дослідження, при